

1.ÜNİTE > Doğa ve İnsan Kazanım 9.1.11. İklim elemanlarının oluşumunu ve dağılışını açıklar.

Genel Beceriler: Problem Çözme, Bilgi Okuryazarlığı Alan Becerileri: Coğrafi Sorgulama

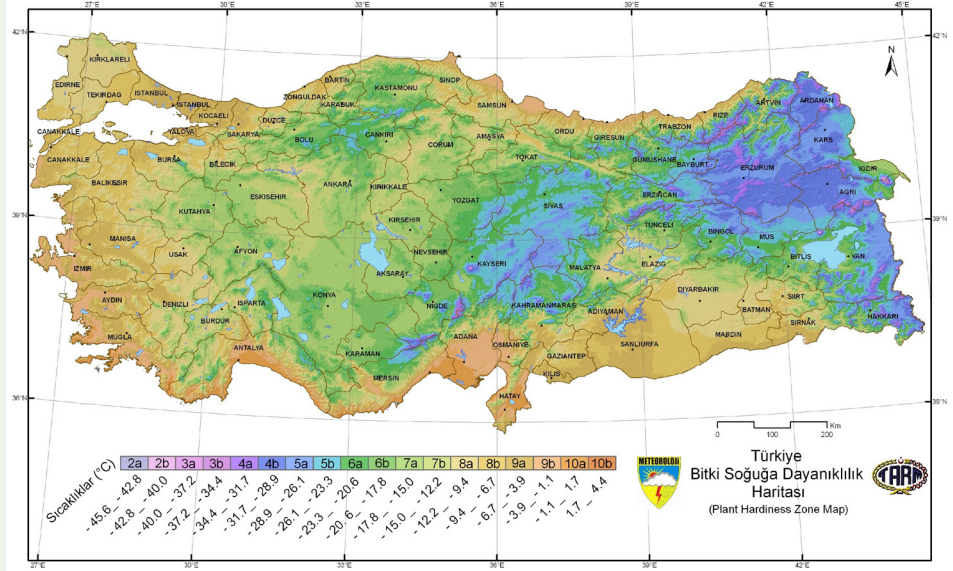
Etkinlik İsmi	BİTKİLERİN YAŞAM ALANLARI VE SICAKLIK	🕒 30 dk
Amacı	Sıcaklığın bitki yaşam alanlarının sınırları üzerindeki etkisi hakkında çıkarım yapabilmek.	👤 Bireysel

1. Yönerge **Aşağıdaki harita ve konu ile ilgili açıklamaları inceleyiniz.**

TÜRKİYE'DE BİTKİLERİN SOĞUĞA DAYANIKLILIK HARİTASI

Düşük sıcaklık, bitkilerin yaşam alanlarını belirleyen en önemli çevre faktörlerinden biridir. Çok yıllık bitkiler (ağaçlar, çalılar, çok yıllık otlar vb.), gelecek büyüme döneminde de hayatta kalabilmek için kış mevsiminin en düşük sıcaklığına dayanıklı olmak zorundadır. Aşağıdaki harita uzun yılların sıcaklık ortalaması ile elde edilmiştir ve herhangi bir noktada yıl içerisinde meydana gelen en düşük sıcaklığın dağılışını göstermektedir.

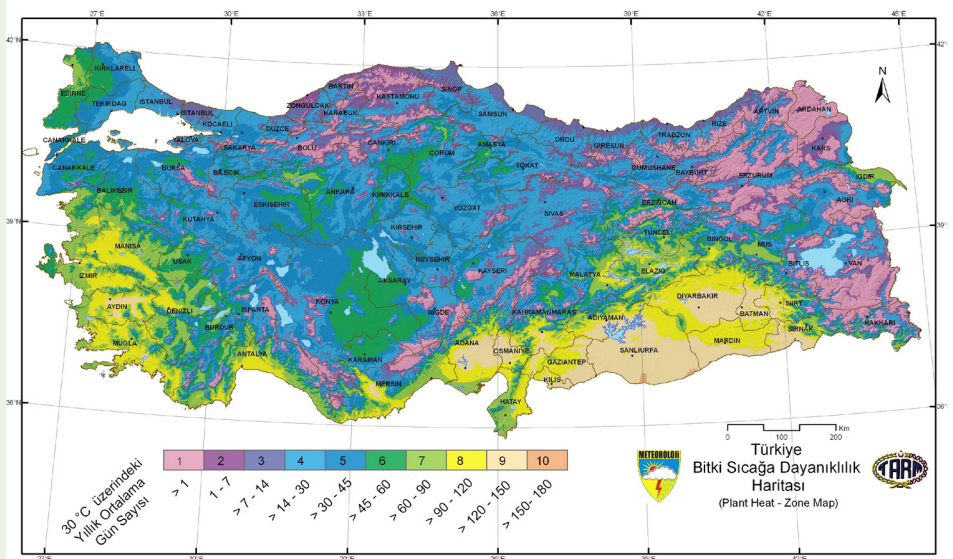
Örneğin 8b ile gösterilen rengin yer aldığı alanlarda yıl içerisinde gerçekleşen en düşük sıcaklık $-9,4$ ile $-6,7$ °C'dir. Yetiştirme sınırı en düşük -7 °C olan bir bitki 8b ve üzerindeki (9a ve 9b gibi) alanlarda yetiştirme ortamı bulurken bu bitkinin 8b düzeyinin altında (8a, 7b gibi) yer alan bir alanda yaşama ihtimali yoktur.

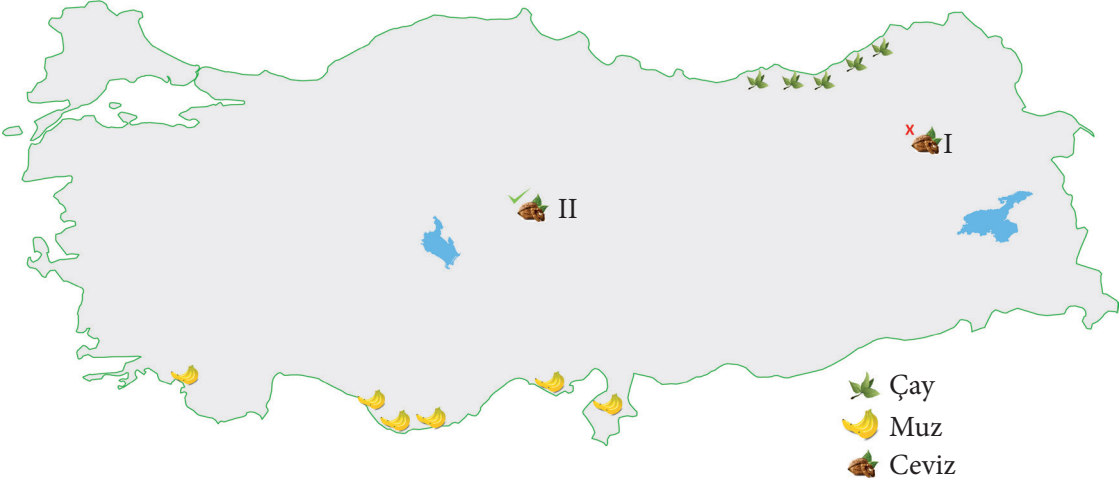
TÜRKİYE'DE BİTKİLERİN YÜKSEK SICAKLIKLARA DAYANIKLILIK HARİTASI

Bitkilerin yaşamında düşük sıcaklıklar kadar bazı bitkiler için yüksek sıcaklıklar da -bitkilerin gelişme dönemine bağlı olarak- zararlı etkiye bulunur. Sıcaklık dereceleri bitkinin en yüksek büyüme sıcaklığını geçecek olursa bitki önce bir durgunluk devresi geçirir. Eğer bu sıcaklık artışı uzun süreli devam ederse bitki kaybettiği suyu karşılayamaz duruma gelir. Önce yapraklardan başlamak üzere yeşil organlar sararmaya başlar. Bitkinin devamlı su kaybetmesi ise bitkinin yaşamının sonlanmasına neden olur.

Yandaki harita herhangi bir alanda sıcaklığın yıl içerisinde yaklaşık kaç gün 30 °C'nin üzerinde seyrettiğini göstermektedir. Örneğin 8 numarada yer alan yerlerde yıl içerisinde 90 ile 120 gün arasında sıcaklık 30 °C'nin üzerinde ölçülür. Yaz sıcaklık isteği çok yüksek olmayan ağaçlar bu alanlarda yaşamaz.

2. Yönerge Aşağıdaki soruları haritadan yararlanarak cevaplandırınız.

1. Yukarıda verilen harita ve bilgilerden hareketle muz yetiştirmek için gerekli sıcaklık koşulları neler olabilir? Açıklayınız.

---
2. Türkiye'de muz tarımının sadece belirtilen alanlarda yapılabilmesi bu alanların hangi coğrafi konum özellikleriyle açıklanabilir?

---
3. Çay tarımı için sıcaklık koşulları nelerdir? Haritalardan yararlanarak yazınız.

---
4. Çay ve muz bitkisinin yetiştirildiği alanlar sınırlı olmasına rağmen elma üretiminin tüm illerimizde yapılabilmesi elma ağacının sıcaklığa dayanıklılık koşullarıyla ilgili hangi genellemelere ulaşılır?

---
5. Harita üzerinde numaralarla konumları gösterilen iki noktada aynı yöntemle ceviz ağaçları dikilmiştir. I numaralı alanda ceviz ağacı varlığını devam ettiremezken II numaralı alanda ceviz ağaçları yaşamaya devam etmiştir. Buna göre ceviz ağacının sıcaklık koşullarıyla ilgili neler söylenebilir?

---
6. Verilen haritaları inceleyerek yaşadığımız çevrede yer alan çok yıllık bitkilerin sıcaklığa dayanıklılık koşulları hakkında çıkarımlarda bulununuz.
